

LECTIO DIVINA

SEGÉDANYAG

a szentmise evangéliumi szakaszához

Mt 24, 37-44

Advent 1. vasárnap („A” év)

Virrasszatok, mert nem tudjátok, mikor érkezik az Úr!

PÉCSI EGYHÁZMEGYE

„REMÉNYT ÉS JÖVŐT ADOK NEKTEK”
(JEREMIAS 29,11)

+ EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből

Virrasszatok, mert nem tudjátok, mikor érkezik az Úr!

Abban az időben Jézus így szólt tanítványaihoz:

Amikor az Emberfia eljön, ugyanaz történik, mint Noé napjaiban. A vízözön előtti napokban az emberek ettek, ittak, nősültek és férjhez mentek –, egészen addig a napig, amikor Noé beszállt a bárkába. Semmit sem sejtettek mindaddig, míg be nem következett a katasztrófa, és a víz el nem sodorta mindannyiukat. Így lesz ez akkor is, amikor az Emberfia eljön. Ha akkor ketten lesznek kint a mezőn, az egyiket fölveszik, a másikat otthagyják. Ha két asszony őröl a malmával, az egyiket fölveszik, a másikat otthagyják.

Virrasszatok tehát, mert nem tudhatjátok, mely napon jön el a ti Uratok! Mert nyilvánvaló, hogy ha a ház gazdája tudná, hogy melyik órában jön a tolvaj, fenn virrasztana, és nem hagyná, hogy betörjenek a házba. Legyetek tehát ti is készen, mert az Emberfia abban az órában jön el, amikor nem is gondoljátok.

1. LECTIO – OLVASÁS

1.1. BIBLIKUS NÉZŐPONT

1.1.1. GÖRÖG SZÖVEG SZÓ SZERINTI FORDÍTÁSA

³⁷ ὡςπερ γὰρ αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, οὕτως ἔσται ἡ **παρουσία** τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου

Ahogyan ugyanis Noé napjai, úgy lesz az Emberfiának az **eljövetele.**

³⁸ ὡς γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες, γαμοῦντες καὶ γαμιζόντες, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσῆλθεν Νῶε εἰς τὴν **κιβωτόν**,

Amint ugyanis azokban a napokban az özönvíz előtt, ettek és ittak, nősültek és férjhez mentek, amely napig Noé bement a **bárába.**

³⁹ καὶ οὐκ ἔγνωσαν ἕως ἧλθεν ὁ κατακλυσμός καὶ ἦρεν ἅπαντας, οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

És nem tudták (nem vették tudomásul), amíg el nem jött az özönvíz és valamennyit elsodorta, úgy lesz az Emberfiának az eljövetele is.

⁴⁰ τότε δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ, εἷς παραλαμβάνεται καὶ εἷς ἀφίεται·

Akkor ketten (két férfi) lesznek a mezőn, egy felvétetik, egy pedig ott hagyatik.

⁴¹ δύο ἀλήθουςαι ἐν τῷ μύλῳ, μία παραλαμβάνεται καὶ μία ἀφίεται.

Két őrlő (nő) a kézimalomban, egy felvétetik, egy pedig ott hagyatik.

⁴² **γρηγορεῖτε** οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε ποία ἡμέρα ὁ κύριος ὑμῶν ἔρχεται.

Virrasszatok tehát, mert nem tudjátok, melyik napon jön el a ti uratok!

⁴³ ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ἦδει ὁ οἰκοδεσπότης ποία φυλακῆ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἂν καὶ οὐκ ἂν εἶασεν διορυχθῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ.

Azt pedig tudjátok, hogy ha tudná a ház ura, melyik őrváltás idején jön a tolvaj, ébren lenne, és nem engedné, hogy betörjenek a házába.

⁴⁴ διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἔτοιμοι, ὅτι ἢ οὐ δοκεῖτε ὥρα ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

Ezért legyetek ti is készen, mert amely órában nem gondoljátok, jön el az Emberfia.

1.1.2. NOVA VULGATA ÉS MAGYAR FORDÍTÁSOK

NOVA VULGATA

Szent István Társulat fordítása

Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat fordítása

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

³⁷ SICUT ENIM DIES NOE, ITA ERIT ADVENTUS FILII HOMINIS.

³⁷ **Az Emberfiának eljövetelekor úgy lesz, ahogy Noé napjaiban történt.**

³⁷ Mert mint Noé napjai, olyan lesz az Emberfiának eljövetele is.

³⁷ ***Az Emberfiának eljövetelekor úgy lesz, mint Noé napjaiban történt.***

³⁷ *A miképen pedig a Noé napjaiban vala, akképen lesz az ember Fiának eljövetele is.*

³⁷ Ahogy Noé napjaiban történt, úgy lesz az Emberfia eljövetele is.

³⁸ SICUT ENIM ERANT IN DIEBUS ANTE DILUVIUM COMEDENTES ET BIBENTES, NUBENTES ET NUPTUM TRADENTES, USQUE AD EUM DIEM, QUO INTROIVIT IN ARCAM NOE,

³⁸ **A vízözön előtti napokban ettek-ittak, nősültek, férjhez mentek egészen addig, amíg Noé be nem ment a bárkába,**

³⁸ Mert amint a vízözön előtti napokban csak ettek és ittak, nősültek és férjhez mentek, egészen addig a napig, amelyen Noé bement a bárkába,

³⁸ ***A vízözön előtti napokban ettek-ittak, nősültek és férjhez mentek mindaddig a napig, amíg Noé be nem ment a bárkába,***

³⁸ *Mert a miképen az özönvíz előtt való napokban esznek és isznak vala, házasodnak és férjhez mennek vala, mind ama napig, a melyen Noé a bárkába méne.*

³⁸ Mert amint azokban a napokban az özönvíz előtt ettek, ittak, házasodtak és férjhez mentek egészen addig a napig, amelyiken Noé bement a bárkába,

³⁹ ET NON COGNOVERUNT, DONEC VENIT DILUVIUM ET TULIT OMNES, ITA ERIT ET ADVENTUS FILII HOMINIS.

³⁹ **s jött a vízözön, és el nem ragadta mindnyájukat. Ugyanígy lesz az Emberfiának megjelenésekor is.**

³⁹ és nem is sejtették, amíg el nem jött a vízözön és el nem ragadta mindnyájukat: így lesz az Emberfia eljövetele is.

³⁹ ***és nem kaptak észbe, amíg el nem jött a vízözön s el nem sodorta valamennyit.***

³⁹ *És nem vesznek vala észre semmit, mígnem eljöve az özönvíz és mindnyájukat elragadá: akképen lesz az ember Fiának eljövetele is.*

³⁹ és semmit sem sejtettek, míg el nem jött az özönvíz, és mindnyájukat el nem sodorta, úgy lesz az Emberfia eljövetele is.

⁴⁰ TUNC DUO ERUNT IN AGRO: UNUS ASSUMITUR, ET UNUS RELINQUITUR;

⁴⁰ **Akkor, ha ketten lesznek a mezőn, az egyiket fölveszik, a másikat otthagyják.**

⁴⁰ Ha akkor ketten a szántóföldön lesznek, az egyiket fölveszik, a másikat otthagyják.

⁴⁰ **Ugyanígy lesz az Emberfiának eljövetele is. Akkor ketten lesznek a mezőn: az egyiket fölveszik, a másikat otthagyják.**

⁴⁰ *Akkor ketten lesznek a mezőn; az egyik felvételik, a másik ott hagyatik.*

⁴⁰ Akkor ketten lesznek a mezőn. Az egyiket felveszik, a másikat otthagyják.

⁴¹ DUAE MOLENTES IN MOLA: UNA ASSUMITUR, ET UNA RELINQUITUR.

⁴¹ **Ha két asszony őröl a malomban, az egyiket fölveszik, a másikat otthagyják.**

⁴¹ S ha két asszony őröl malommal, az egyiket fölveszik, a másikat otthagyják.

⁴¹ **Két asszony őröl egy malomban: az egyiket fölveszik, a másikat otthagyják.**

⁴¹ *Két asszony őröl a malomban; az egyik felvételik, a másik ott hagyatik.*

⁴¹ Két asszony őröl kézimalommal. Az egyiket felveszik, a másikat otthagyják.

⁴² VIGILATE ERGO, QUIA NESCITIS QUA DIE DOMINUS VESTER VENTURUS SIT.

⁴² **Legyetek hát éberek, mert nem tudjátok, melyik órában jön el Uratok.**

⁴² Legyetek tehát éberek, mert nem tudjátok, mely napon jön el Uratok.

⁴² **Virrasszatok tehát, mert nem tudjátok, mely napon jön el uratok.**

⁴² *Vigyázzatok azért, mert nem tudjátok, mely órában jó el a ti Uratok.*

⁴² Virrasszatok hát, mert nem tudjátok, melyik napon jön el Uratok!

⁴³ ILLUD AUTEM SCITOTE QUONIAM SI SCIRET PATER FAMILIAS QUA HORA FUR VENTURUS ESSET, VIGILARET UTIQUE ET NON SINDERET PERFODI DOMUM SUAM.

⁴³ **Gondoljatok erre: Ha a ház ura tudná, hogy melyik órában jön a tolvaj, bizonyára virrasztana, és nem engedné, hogy házába betörjön.**

⁴³ Azt pedig értsétek meg, hogy ha tudná a házigazda, melyik őrvtáskor jön a tolvaj, ébren volna és nem engedné betörni a házába.

⁴³ **Vegyétek tudomásul azt is: ha tudná a házigazda, mikor jön a tolvaj, bizonyára virrasztana s nem engedné betörni a házába.**

⁴³ *Azt pedig jegyezzétek meg, hogy ha tudná a ház ura, hogy az éjszakának melyik szakában jó el a tolvaj: vigyázna, és nem engedné, hogy házába törjön.*

⁴³ Azt meg úgyis tudjátok, hogy ha tudná a ház ura, hogy melyik őrváltáskor jön a tolvaj, virrasztana, és nem hagyná, hogy betörjön a házába.

⁴⁴ IDEO ET VOS ESTOTE PARATI, QUIA, QUA NESCITIS HORA, FILIUS HOMINIS VENTURUS EST.

⁴⁴ **Legyetek hát készen, mert az Emberfia abban az órában jön el, amelyikben nem is gondoljátok!**

⁴⁴ Legyetek tehát készen ti is, mert amelyik órában nem gondoljátok, eljön az Emberfia.

⁴⁴ **Azért ti is álljatok készen, mert az Emberfia abban az órában jön, amikor nem is gondoljátok.**

⁴⁴ *Azért legyetek készen ti is; mert a mely órában nem gondoljátok, abban jő el az embernek Fia.*

⁴⁴ Ezért ti is legyetek készen, mert abban az órában jön el az Emberfia, amikor nem is gondoljátok!

1.1.3. BEHATÁROLÁS

Máté evangéliumának 28 fejezetéből a Mt 24.-ben található szakaszunk. Jézus bevonulása Jeruzsálembe már megtörtént a Mt 21. fejezetben. Ezt követően Jézus tanít, példabeszédeket mond egészen a Mt 26,1-ig. A Mt 24-25. fejezeteket szokták „nagy eszkatologikus beszéd”-nek is nevezni. Különlegessége ennek a két fejezetnek, hogy maga is Lectio Divinának tekinthető, minthogy zárásként megérkezik az egyéni cselekvés (irgalmasság) szintjére.

A Mt 23. fejezet végén, a 37-39 versekben Jézus figyelmezteti Jeruzsálemet és tanítványait, hogy attól a naptól fogva nem fogják látni őt második eljöveteleig. A Mt 24. fejezetben ez a beszélgetés folytatódik a templomból kijőve: tanítványai kérdezzétek második eljöveteleéről és a világ végéről. A Mt 24,3-tól az Olajfák hegyén leülve Jézus hosszan válaszol és beszél a jelekről, melyek megelőzik majd a világ végét.

A 15. verstől Jeruzsálem pusztulását jövendöli meg. A 23-28. versekben pedig újra felhívja tanítványai figyelmét az álmessiasokra. A 29-31. versekben a Megváltó megjelenéséről beszél, majd a fügefáról szóló hasonlatot mondja el. Szakaszunkban (Mt 24,37-44, a Szent István Társulat fordításában a 36. verstől) Jézus éberségre szólítja fel tanítványait. Végül a Mt 24. fejezet végén (Mt 24,45-51) ezen felszólításának jogosságát támasztja alá a hű szolga képével.

A Mt 25. fejezetben folytatja tanítását, és példabeszédeket mond, majd egy beszédet az utolsó ítéletről. A beszédek a Mt 26. fejezet 1. versével fejeződnek be: „Amikor Jézus ezeket a beszédeket befejezte, így szólt tanítványaihoz...”. Ezt követően a főpapok és írástudók elhatározzák Jézus halálát.

Szakaszunk tehát egy több fejezeten át tartó tanítássorozat része, melyet Jézus kizárólag tanítványainak címez az Olajfák hegyén.

Az Mt 24-25 és az 1 Tessz között számos párhuzam figyelhető meg.

1.1.4. SZÓ SZERINTI ÜZENET

Az evangélista egyrészt azt a bizonyosságot akarja kifejezni, hogy az Úr el fog jönni dicsőségesen (Mt 28,37.40), amit a fejezet előző verseiben is már többször hangsúlyozott (Mt 28,27.29-31).

Másrészt viszont ennek az eljövételnek az időpontját csak az Atya ismeri (Mt 28,36). A Noé történetére való ószövetségi utalás (Mt 28,37-39), a mezőn dolgozó két férfi, illetve a malomban őrölő két nő epizódja (Mt 28,40-41) és a tolvajról szóló rövid elbeszélés (Mt 28,43) segítségével Máté arra hívja fel a figyelmet, hogy az Úr érkezése hirtelen, előre nem kiszámítható módon fog bekövetkezni.

Éppen ezért virrasztásra, állandó készenlétre biztatja olvasóit, és minden kor keresztény emberét.

1.1.5. KULCSSZAVAK RÖVID ELEMZÉSE

παρουσία (*hé párúsiá*): ott van, jelen van (Mt 24,37)

Az „ott van/jelen van” kifejezésből származik. Az ottléthez, a jelenléthez kapcsolódik az eljövétel, a megérkezés jelentés. Az Ószövetségben (a Septuagintában) nem fordul elő ez a kifejezés, ami viszont az Újszövetségben gyakran az Úrra vonatkozik: az ő eljövetelét, érkezését jelenti, ami a jelen-létéhez kötődik (pl. Mt 24,3.27.37.39; 1Kor 15,23; 1Tessz 2,19; 3,13; 4,15; 5,23; 2Tessz 2,1; Jak 5,7-8; 1Jn 2,28).

κιβωτός (*kibótosz*): bárka, szövetség-láda (Mt 24,38)

A szó nemcsak a fából készült „bárkát” (Ter 7,7), hanem a „szövetség-ládát” is jelöli (Kiv 25,10; Zsid 9,4; Jel 11,19). A bárka és a láda tehát az Úrral való szövetségekötés szimbóluma. Ahogy az Úrral való szövetséget megtartotta az igaz Noé (Ter 6,9), s ezáltal megmenekült a vízözöntől, úgy mindazoknak, akik megőrzik az Istennel kötött szövetséget - amely Jézus Krisztusban teljesedik be -, és aszerint élnek, nem kell tartaniuk az Úr Jézus második eljövetelétől.

γρηγορεῖτε (grégorejte): ébernek lenni, ébren lenni, virrasztani (Mt 24,42)

Az újszövetségi kánonban itt fordul elő először ez a kifejezés, ami az evangéliumokban mindig Jézus beszédeiben jelenik meg (Mt 24,42-43; 25,13; 26,38.40-41; Mk 13,34-35.37; 14,34.37-38; Lk 12,37). Tehát az Úr számára fontos szóról van szó! A kifejezés utolsó újszövetségi előfordulásához pedig egy boldogság-mondás kapcsolódik (Jel 16,15). A virrasztó ember jutalma tehát a boldogság! A felszólító mód (imperativus praesens) pedig olyan cselekvést jelöl, ami folyamatos, amit mindig tenni kell. Vagyis az a virrasztás, amire Jézus hívja a hallgatóit, állandó kell, hogy legyen. (Ez a forma jelenik meg a „legyetek készen” (Mt 24,44) szókapcsolatban is: vagyis mindig készen kell állnunk!)

1.1.6. KONTEXTUÁLIS – KÁNONI PÁRHUZAMOK

Párhuzamok Máté evangéliumán belül

Mt 24,27 Amint a villám napkeleten támad és napnyugatig látszik, olyan lesz az Emberfiának eljövetele is.

Mt 25,13 Legyetek hát éberek, mert nem tudjátok sem a napot, sem az órát.

Szinoptikus párhuzamok

Mk 13,35-37 „Legyetek hát éberek! Nem tudjátok ugyanis, mikor érkezik meg a ház ura: lehet, hogy este, lehet, hogy éjjélkor vagy kakasszóra vagy reggel.” „Amit nektek mondom, mindenkinek mondom: Legyetek éberek!”

Mk 13,33 Vigyázzatok, legyetek éberek, mert nem tudjátok, mikor jön el az idő.

Lk 12,39-46 „Gondoljátok meg: ha tudná a házigazda, hogy melyik órában jön a tolvaj, nem engedné betörni házába. Legyetek ti is készen, mert olyan órában, amikor nem is gondoljátok, eljön az Emberfia.” Péter megkérdezte: „Uram, ezt a példabeszédet csak nekünk mondd, vagy mindenkinek?” Az Úr így válaszolt: „Ki a hű és okos sáfár, akit ura szolgálói fölé rendelt, hogy ha eljön az ideje, kiadja részüket az élelemből? Boldog az a szolga, ha megérkeztek ura ilyen munkában találja. Mondom nektek, hogy minden vagyonát rábízza. De ha a szolga azt mondja magában: Uram csak sokára tér vissza – és elkezd verni a többi szolgát és szolgálót, eszik-iszik meg részegeskedik – akkor ennek a szolgának az ura olyan napon érkezik meg, amikor nem várja, és olyan órában, amikor nem gondolja. Kegyetlenül megbünteti, és a hűtlenek sorsára juttatja.”

Lk 17,26-27.30 És mint Noé korában történt, úgy lesz az Emberfiának idejében is. Ettek, ittak, házasodtak, férjhez mentek egészen addig a napig, amíg Noé be nem szállt a bárkába. Akkor jött a vízözön, és mind elpusztította őket. (...) Ugyanez fog bekövetkezni azon a napon, amelyen az Emberfia megjelenik.

Lk 17,34-35 Mondom nektek, azon az éjszakán ketten lesznek egy ágyban. Az egyiket fölveszik, a másikat otthagyják. Két asszony fog együtt örölni, az egyiket fölveszik, a másikat otthagyják.

Lk 21,36 Virrasszatok hát és imádkozzatok szüntelenül, hogy megmeneküljetez attól, ami majd bekövetkezik és megállhassatok az Emberfiának színe előtt.

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Ter 6,9.11-13 Noénak ez a története: Noé igaz ember volt, kifogástalanul élt kortársai között. Noé Isten színe előtt járt. (...) A föld azonban romlott volt Isten színe előtt, s a föld tele volt erőszakkal. Isten látta a földet: romlott volt, mert minden lény a rossz útjára tért. Isten így szólt Noéhoz: „Elhatároztam, hogy elpusztítok minden lényt a földön, mivel a föld az emberek miatt megtelt gonoszsággal.”

Ter 7,11-23 Noé 600. évében, a második hónap 17. napján, ezen a napon megnyíltak a nagy mélységek forrásai és megeredtek az ég csatornái. Az eső negyven nap és negyven éjjel zuhogott a földre. Ezen a napon Noé és fiai, Szem, Kám és Jáfet Noé feleségével és

fainak három feleségével együtt beszálltak a bárkába, s velük minden fajtájú vadállat, minden fajtájú háziállat, mindenféle földi csúszómászó és mindenféle madár és szárnyas. Minden lény, ami lélegzik, párosával ment Noéhoz a bárkába. Minden lényből egy hím és egy nőstény ment, ahogy Isten megparancsolta. Az Úr bezárta mögötte az ajtót. Ezután negyven napig ömlött az eső a földre. A víz megdagadt és fölemelte a bárkát úgy, hogy a föld felett úszott. Az ár elhatalmasodott, és erősen megduzzadt a föld felett, a bárka azonban a vízen úszott. A víz még magasabb lett a földön, annyira, hogy az ég alatt minden magas hegyet elborított. Tizenöt könyöknyivel múlta felül a víz őket, annyival emelkedett a hegyek fölé. Így minden élőlény elpusztult, amely a földön mozgott: madarak, háziállatok, vadállatok, mindenféle földi csúszómászó és minden ember. Minden, ami lélegzett, ami a szárazföldön élt, elpusztult. Így törölt el (Isten) minden élőlényt a földön: az embertől az állatig, a csúszómászókig és az égi madarakig. Mind eltörölte őket a földről.

Iz 54,9 Úgy vagyok most, mint Noé napjaiban, amikor megesküdtem, hogy Noé vízözöne nem borítja el többé a földet. Így esküszöm, hogy többé nem haragszom rád, és nem is fenýítelek meg.

ApCsel 1,7 „Nem tartozik rátok – felelte –, hogy ismerjétek az időpontokat és a körülményeket. Ezeket az Atya szabta meg saját hatalmában.”

1Kor 15,23 Mindenki, amikor sorra kerül: először Krisztus, majd az ő eljövetelekor mindnyájan, akik Krisztushoz tartoznak.

1Tesz 2,19 Hiszen ki volna reményünk, örömünk és dicsekvésünk tárgya Urunk, Jézus Krisztus előtt, eljövetele napján, ha nem ti?

1Tesz 3,13 Tegye állhatatossá szíveteket, hogy feddhetetlen szentségben állhassatok Istenünk és Atyánk elé, amikor a mi Urunk, Jézus majd eljön, összes szentjének kíséretében!

1Tesz 4,15 Az Úr tanítása alapján ugyanis ezt mondjuk nektek: Mi élők, akik az Úr eljöveteleig megmaradunk, nem előzzük meg az elhunytakat.

1Tesz 5,1-6 Ami az időt és az órát illeti, testvérek, arról nem szükséges írnom. Magatok is pontosan tudjátok, hogy az Úr napja úgy érkezik el, mint éjjel a tolvaj. Amikor azt mondogatják: „Béke és biztonság”, akkor éri őket hirtelen a pusztulás, akárcsak a várandós asszonyt a fájdalom, és nem lesz menekvés számukra. De ti, testvérek, nem jártok sötétségben, hogy az a nap tolvaj módjára lepjen meg benneteket. Hiszen mindnyájan a világosság és a nappal fiai vagytok. Nem vagyunk az éjszakáé, sem a sötétségé. Ne aludjunk hát, mint a többiek, hanem legyünk éberek és józanok.

1Tesz 5,23 „A békesség Istene szenteljen meg benneteket, hogy tökéletesek legyetek. Őrizze meg szellemeteket, lelketeket és testeteket feddhetetlenül Urunk, Jézus Krisztus eljöveteleig.”

2 Tesz 2,1.8 Van még egy kérésünk: Urunk, Jézus Krisztus eljövetele és vele való egyesülésünket illetően ne veszítsétek el rögtön józanságotokat (...) Akkor majd megjelenik a gonosz, de Urunk, Jézus elsöpri szája leheletével, és megsemmisíti jövetelenek tündöklésével.

Jak 5,7-8 Legyetek hát türelemmel, testvérek, az Úr eljöveteleig! Lám, a földműves türelemmel vár a föld drága termésére, míg a korai és a késői eső meg nem érkezik.

Legyetek türelemmel ti is, erősítsétek meg szíveteket, mert az Úr eljövételének ideje közel van!

2Pt 2,5 és a régi világnak sem kegyelmezett, hanem csak Noét, az igazság hírnökét mentette meg nyolcadmagával, amikor az istentelen világra rázúdította a vízözönt

2Pt 3,4-6 és azt mondják: „No, hol van (Krisztus) megígért eljövetele? Amióta atyáink meghaltak, minden marad úgy, ahogy a teremtés kezdetétől volt. De ezek szándékosan tagadják maguk előtt, hogy az ég ősidóktól fogva volt, és a föld is azóta, hogy Isten szavára a vízből és a víz által létrejött. Így pusztult el vízözönrel az akkori világ is.”

2Pt 3,10.12 Mint a tolvaj, úgy jön el az Úr napja. Ezen a napon az egek nagy robajjal elmúlnak, az elemek a tűz hevétől felbomlanak, a föld és ami rajta van, elenyészik. (...) hiszen várjátok és siettetitek Isten napjának eljövételét, amikor is az egek lángba borulnak és felbomlanak, az elemek a tűz hevétől megolvadnak.

Jel 3,3 Emlékezzél, hogyan kaptad és hallottad; tarts ki mellette, és térj meg! Ha nem vizsgálod, úgy érkezem, mint a tolvaj, és nem tudod, melyik órában leplek meg!

Jel 16,15 Íme, úgy jövök, mint tolvaj. Boldog, aki virraszt és vigyáz ruhájára, hogy ne járjon mezítelenül és ne lássák szégyenét.

2. MEDITATIO – ELMÉLKEDÉS

2.1. PATRISZTIKUS NÉZŐPONT

Origenész: (...) amíg az egyház, amely Krisztus teste, nem ismeri azt a napot és az órát, Krisztusról is azt mondjuk, hogy nem tudja. Saját elmondása szerint azonban a Szentírásban általában azt állítják, hogy tudja. Az apostol azt mondja, hogy a Megváltó nem ismeri a bűnt, mert nem vétkezett. De a Fiú készíti elő annak a napnak és az órának az ismeretét ígérete örököseinek, amikor mindenki megismeri, vagyis amikor megízlelik abban az órában és napon, amit Isten készített az őt szeretőknek.

2.2. TANÍTÓHIVATALI NÉZŐPONT

2.2.1. KATOLIKUS EGYHÁZ KATEKIZMUSA

668. „Krisztus meghalt és életre támadt, hogy a holtaknak és élőknek egyaránt Ura legyen” (Róm 14,9). Mennybemenetele azt jelenti, hogy embersége részesedik Isten hatalmában és tekintélyében. Jézus Krisztus az Úr: övé minden hatalom a mennyben és a földön. Ő „fölötte áll minden fejedelemségnek, hatalomnak, erősségnek és uralomnak”, mert az Atya „mindent az ő lábai alá vetett” (Ef 1,20–22). Krisztus a mindenség és a történelem ura. Benne az ember történelme és az egész teremtés is megtalálja „újraösszefoglalását”, transzcendens csúcspontját.

669. Mint Úr Krisztus feje is az Egyháznak, mely az ő Teste. A mennybe fölemelkedett és megdicsőült Krisztus, mivel küldetését így teljesíti be teljesen, Egyházában itt marad a földön. A megváltás a forrása annak a tekintélynek, amelyet Krisztus az Egyház fölött a

Szentlélek erejével gyakorol. „Krisztus Országáa a misztériumban már jelen van” az Egyházban, mely „az Ország csírája és kezdete a földön”.

670. A mennybemenetel óta Isten tervének megvalósulása elkezdődött. Már az „utolsó órában” vagyunk (1Jn 2,18). „Elérkezett tehát már hozzánk az idők vége, és e világ megújítása visszavonhatatlanul elkezdődött, és a jelen világban bizonyos módon elővételeztetik: az Egyház ugyanis már a földön igaz, jóllehet tökéletlen szentséggel ékeskedik.” Krisztus Országáa jelenlétét azon csodálatos jelekkel már mutatja, melyek kísérik az Egyház által történő hirdetését.

671. Krisztus országáa azonban, mely az Egyházban már jelen van, még nem teljesedett be „hatalommal és nagy dicsőséggel” (Lk 21,27) a Király eljövételével a földre (nehezen kivehető a mondat értelme így!). Az Országot a gonosz hatalmak még támadják, jóllehet gyökerében Krisztus húsvétja már legyőzte őket. Amíg minden alá nem vettetik neki, „amíg nem lesz új ég és új föld, melyekben igazságosság lakik, addig a zarándok Egyház szentségeiben és intézményeiben, melyek ehhez a történelmi időhöz tartoznak, ennek a világnak alakját hordozza, mely elmúlik, és maga is ott él a teremtett dolgok között, melyek mindmáig sóhajtoznak és vajúdnak, és várják Isten fiainak megnyilvánulását”. Ezért imádkoznak a keresztények, főképpen a szentmisében, sürgetvén Krisztus visszatérését, mondván: „Jöjj el, Urunk!” (Jel 22,20).

672. Krisztus mennybemenetele előtt megmondta, hogy még nem jött el az Izrael által várt messiási ország dicsőséges megalapításának ideje, melynek az összes emberek számára meg kell hoznia a próféták szerint az igazságosság, a szeretet és a béke végső rendjét. A mostani idő az Úr szerint a Lélek és a tanúságtétel ideje, de olyan idő is, melyet a közlő „szorongatás” és az Egyházat nem kímélő gonosztól való próbatétel határoz meg, és bevezeti az utolsó napok harcát. A várakozás és a virrasztás ideje.

673. A mennybemenetel óta Krisztus dicsőséges eljövetele a küszöbön áll, de „nem ránk tartozik ismerni az időket és a pillanatokot, melyeket az Atya a maga hatalmában elhatározott” (ApCsel 1,7). Ez az eszkatologikus esemény bármely pillanatban beteljesedhet, jóllehet mind az eseményt, mind az azt megelőző végső megpróbáltatást valami „késlelteti”.

674. A Messiás dicsőséges eljövetele a történelem bármely pillanatában attól függ, hogy elismeri-e Őt „egész Izrael”, melynek egy része megátalkodott a „hitetlenségben” (Róm 11,20) Jézussal kapcsolatban. Szent Péter mondja pünkösöd után a jeruzsálemi zsidóknak: „Tartsatok tehát bűnbánatot és térjete meg, hogy eltöröltessenek bűneitek, hogy eljőjjön az Úr színe előtt a megbékélés ideje, és Isten elküldje Őt, aki számotokra Krisztussá rendeltetett, Jézust, akit az égnek kellett befogadnia egészen a nagy megújulás napjáig, amit Isten megmondott szent prófétái ajka által” (ApCsel 3,19–21). És Pál visszhangozza: „Ha már elvetésük megbékélése a világnak, mi más lesz a fölvetelük, mint élet a halálból” (Róm 11,15). A zsidók összességének belépése a messiási üdvösségbe az összes pogányok után valósítja meg Isten népe számára „Krisztus teljességét” (Ef 4,13), amelyben „Isten lesz minden mindenben” (1Kor 15,28).

675. Krisztus eljövetele előtt az Egyháznak át kell mennie egy utolsó próbatételen, mely sokak hitét meg fogja ingatni. Az üldözés, mely kíséri az Egyház földi zarándokútját, fölfedi

a „gonoszság misztériumát” egy vallási megtévesztés formájában, mely az embereknek problémáik látszólagos megoldását kínálja föl cserében azért, hogy elpártolnak az igazságtól. A legnagyobb vallási megtévesztés az Antikrisztusé, azaz egy ál-messianizmusé, amelyben az ember önmagát dicsóítja Isten és az Ő testben eljött Messiása helyett.

676. Ez az antikrisztusi megtévesztés a világban mindannyiszor föltűnik, amikor a messiási reménységet a történelemben akarják beteljesíteni, ami csak a történelmen túl, az eszkatologikus ítélet által teljesebbé válhat; az Egyház az eljövendő ország ezen meghamisítását „millenarizmusnak” nevezett enyhébb formájában is, és főként a „belsőleg romlott” szekularizált messianizmus politikai formájában elutasította.

677. Az Egyház az Ország dicsőségébe csak ezen utolsó Húsvéton át léphet be, melyben követi Urát halálában és föltámadásában. Az Ország tehát nem az Egyház történelmi diadala által fog beteljesedni állandóan növekvő fejlődés útján, hanem Istennek a gonosz utolsó támadása fölötti győzelme által, melynek következtében Menyasszonya alá fog szállni a mennyből. Istennek a gonosz fölforgatása fölötti győzelme az Utolsó Ítélet formáját fogja öltetni e mulandó világ végső, kozmikus összeomlása után.

769. „Az Egyház (...) csak a mennyei dicsőségben válik majd tökéletessé”, Krisztus dicsőséges eljövetelekor. Addig „az Egyház zarándokútját járja a világ üldözései és Isten vigasztalásai közepette”. Itt a földön tudja, hogy számkivetésben van, távol jár az Úrtól, és az ország teljes eljövetelére vágyakozik, az órára, „amikor Királyával a dicsőségben egyesül”. Az Egyház és általa a világ beteljesedése a dicsőségben csak nagy megpróbáltatások árán valósul meg. Akkor majd „az összes igazak Ádámtól, az igaz Ábeltől az utolsó választottig mind összegyűlnek az Atyánál az egyetemes Egyházban”.

451. A keresztény imádságban meghatározó az „Úr” megszólítás, mind az imádságra szólító „az Úr legyen veletek”-ben, mind a könyörgést lezáró „A mi Urunk Jézus Krisztus által”-ban, vagy a bizalom- és reményteljes kiáltásban: „Maran atha!” (‘Az Úr jön!’), vagy „Marána tha” (‘Jöjj el, Úr!’; 1Kor 16,22). „Amen, jöjj el, Úr Jézus!” (Jel 22,20)

671. Krisztus országa azonban, mely az Egyházban már jelen van, még nem teljesebbé vált „hatalommal és nagy dicsőséggel” (Lk 21,27) a Király eljövetelével a földre (nehezen kivehető a mondat értelme így!). Az Országot a gonosz hatalmak még támadják, jóllehet gyökerében Krisztus húsvétja már legyőzte őket. Amíg minden alá nem vettetik neki, „amíg nem lesz új ég és új föld, melyekben igazságosság lakik, addig a zarándok Egyház szentségeiben és intézményeiben, melyek ehhez a történelmi időhöz tartoznak, ennek a világnak alakját hordozza, mely elmúlik, és maga is ott él a teremtett dolgok között, melyek mindmáig sóhajtoznak és vajúdnak, és várják Isten fiainak megnyilvánulását”. Ezért imádkoznak a keresztények, főképpen a szentmisében, sürgetvén Krisztus visszatérését, mondván: „Jöjj el, Urunk!” (Jel 22,20).

1130. Az Egyház ünnepli az ő Urának misztériumát, „amíg el nem jön” (1Kor 11,26) és „Isten lesz minden mindenben” (1Kor 15,28). Az apostoli kortól kezdve a liturgia a Lélek sóhajtozásaiban végső célja felé irányul az Egyházban: „Marana tha!” (1Kor 16,22). A liturgia Jézus vágyában vesz részt: „Vágyva vágytam rá, hogy ezt a húsvéti vacsorát elköltsem veletek (...), míg be nem teljesebbé válik az Isten országában” (Lk 22,15–16). Krisztus szentségeiben az Egyház már most befogadja örökségének foglalmát, és már most részese

az örök életnek, miközben „várja a boldog reményt, és a nagy Istennek és Üdvözítőnknek, Jézus Krisztusnak dicsőséges eljövételét” (Tit 2,13). „A Lélek és a Menyasszony hív: jöjj el! (...) Jöjj el, Uram Jézus!” (Jel 22,17-20)

Szent Tamás így foglalja össze a szentségi jel különböző jelentéseit: „A szentség tehát emlékeztető jele annak, ami történt, tudniillik Krisztus szenvedésének; utalás arra, amit Krisztus szenvedése számunkra megvalósított, tudniillik a kegyelmet; előre mutató jel is, tudniillik hirdeti az eljövendő dicsőséget”.

1403. Az utolsó vacsorán maga az Úr irányította tanítványai figyelmét a húsvétnak az Isten országában történő beteljesedésére: „Mondom nektek: mostantól nem iszom a szőlő terméséből addig, amíg majd az újat nem iszom veletek Atyám országában” (Mt 26,29). Valahányszor az Egyház az Eucharisziát ünnepli, emlékezik erre az ígéretre, és tekintetét arra irányítja, „aki eljön” (Jel 1,4). Imádságában hívja az Ő eljövételét: „Marana tha!” (1Kor 16,22), „Jöjj el, Uram Jézus!” (Jel 22,20). „Jöjjön el a te kegyelmed, és múljék el e világ!”

2817. Ez a „Marana tha” kérés a Lélek és a Menyasszony kiáltása: „Jöjj el, Úr Jézus!”

„Ha nem is állna ott az imádság elején az ország eljövételének kérése, a későbbiek során kimondanánk, mert reményünk tárgya felé sietünk. Az oltár alatt türelmetlenül kiáltják a vértanú lelkek az Úrnak: »Meddig nem állsz bosszút vérünkért, Urunk, a föld lakóin?« (Jel 6,10). A világ végén ugyanis megtörténik a bosszúállás értük. Sőt, amilyen gyorsan lehet, Urunk, jöjjön el a te országod!”

2729. Imádságunk megszokott nehézsége a szórakozottság. Vonatkozhat a szavakra és jelentésükre a szóbeli imában; mélyebben érintheti azt, akihez imádkozunk (a liturgikus és személyes szóbeli imában, elmélkedésben és szemlélődő imában). Üldözőbe venni az elme elszórakozásait egyértelmű a csapdájukba eséssel, ugyanis elegendő lenne visszatérnünk a szívünkbe: a lélek elszórakozása föltárja ugyanis, hogy mihez kötődünk, és ennek alázatos tudatosítása Isten színe előtt növelni tudja az Iránta való szeretetünket, teljesen följánlván neki a szívünket, hogy Ő tisztítsa meg. Itt harc folyik, az Úr választása, akinek szolgálnunk kell.

2730. Pozitívan nézve a birtokolni és uralkodni vágyásunk elleni küzdelem virrasztás, a szív ébersége. Amikor Jézus a virrasztásra buzdít, az mindig Őrá vonatkozik, az Ő eljövételére, az utolsó napra és minden áldott napra: a „mai napra”. A vőlegény éjfélkor érkezik: a fény, amelynek nem szabad kialudnia, a hit fénye: „Rólad mondta a szívem: »Keressétek az én arcomat!«”, (Zsolt 27,8).

2731. A másik nehézség, főleg azok számára, akik igazán imádkozni akarnak, a szárazság, amely része annak az imádságnak, melyben a szív kifosztott, nem érzi a gondolatok, emlékezések és a lelki érzések ízét sem. Ez a tiszta hit ideje, mely hűségesen Jézussal marad a halálfélelemben és a sírban. Ha a búzaszem „meghal, bő termést hoz” (Jn 12,24). Ha a szárazság gyökértelenségből fakad, mert az ige sziklás talajra hullott, a harc a megtérésért folyik.

2732. A leggyakoribb és legrejtettebb kísértés a kicsinyhitűségünk. Ez nem annyira a nyilvánvaló hitelenségben, mint a tényleges rangsorolásban fejeződik ki. Amikor imádkozni kezdünk, ezer sürgetőnek vélt teendő és gond tűnik fontosabbnak; ez ismét a szív igazságának és szeretete mértékének ideje. Néha úgy fordulunk az Úrhoz, mint végső

menedékhez; de vajon valóban hisszük ezt? Olykor az Urat szövetségesként vesszük magunk mellé, de a szívünk még mindig erőszakos marad. Ezekben az esetekben a kicsinyhitűségünk megmutatja, hogy még nincs a szívünkben az alázatos készség: „Nálam nélkül semmit sem tehettek” (Jn 15,5).

2733. Egy további kísértés, melynek az erőszakosság nyit ajtót, a lelki restség (acedia). A lelki élet atyái ezen lelki restségen bizonyos lelki depressziót értenek, ami az aszkézis lanygulásával, az éberség csökkenésével és a szív hanyagságával jár. „A lélek kész, de a test erőtlen” (Mt 26,41). Minél magasabbról zuhan le valaki, a rossz annál jobban megsebzí. A lélek fájdalmas elkedvetlenedése az erőszakosság másik oldala. Aki alázatos, nem csodálkozik nyomorúságán, sőt ez nagyobb bizalmat ébreszt benne és erőssé teszi az állhatatosságban.

2.2.2. PÁPAI GONDOLATOK

SZENT VI. PÁL PÁPA EVANGELIUM NUNTIANDI KEZDETŰ APOSTOLI LEVELE

9. A legfőbb „Jó Hír”, az evangélium lényege az üdvösség. Isten nagy ajándéka ez. Azt jelenti, hogy az embernek szabadságot ígér mindentől, ami rajta zsarnokoskodik, szabadságot elsősorban a bűntől és a Gonosztól. Ez a szabadság együtt jár azzal az örömmel, hogy ismerjük Istent és ő ismer minket, láthatjuk őt és bízunk benne. Mindezek már Krisztus földi életében elkezdtek megvalósulni; halála és feltámadása végleg megfizette üdvösségünk vételárát, de a történelem során sok szenvedés között kell türelemmel kitartani, míg csak minden be nem teljesül Krisztus végső eljövételében, amelynek időpontját senki sem tudja, kivéve az Atyát.

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA DOMINUM ET VIVIFICANTEM KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

2. Ezt a hitet, amelyet az Egyház töretlenül vall, Isten népének tudatában ismételtelen meg kell újítani és el kell mélyíteni. Az utóbbi száz esztendőben ez több alkalommal is megtörtént: kezdődött XIII. Leó pápával, aki 1897. máj. 9-én a Divinum illud munus enciklikát teljesen a Szentléleknek szentelte; XII. Pius pápa, a Mystici Corporis enciklikája (1943. jún. 29.) a Szentlelket az Egyház életelvének vallja, melyben együttműködik Krisztussal, a misztikus test fejével. Végül a II. Vatikáni Egyetemes Zsinat hívta fel a figyelmet: a Szentlélekről szóló tanítással újra tüzetesen foglalkoznunk kell, amint azt VI. Pál is hangsúlyozta: „A zsinat krisztológiáját és főként egyháztanát új tudományos kutatásnak kell követnie, amely a Szentlélekre és kultuszára vonatkozik. Ez pontosan a zsinat tanításának kiegészítéséhez szükséges.”

Korunkban tehát arra hív fel minket az Egyház mindig ősi és mindig új hite, hogy egyre tüzetesebben foglalkozzunk az életet adó Szentlélekkel. Ebben segít és ösztönöz minket a keleti egyházzal közös örökségünk, ahol nagy gonddal őrizték meg az egyházatyáknak a Szentlélekről szóló rendkívül gazdag tanítását. Ezért is mondhatjuk, hogy az utóbbi évek egyik legjelentősebb egyházi eseménye az első konstantinápolyi zsinat 1600. évfordulójának megünneplése volt 1981 pünkösdjén, Rómában és Konstantinápolyban egyidejűleg. A Szentlélek akkor az Egyház misztériumáról való elmélkedésben világosan annak mutatkozott, aki a keresztények egységéhez vezető utat, sőt ennek az egységnek

legmélyebb forrását is megmutatja. Ez magából az Istenből származik; ezt Szent Pál azokkal a különösen jelentős szavakkal fejezi ki, amelyekkel gyakran az Eucharisztia ünneplését kezdjük: „A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme, az Atyaisten szeretete és a Szentlélek egyesítő ereje legyen mindnyájatokkal!”

(...)

Az Egyház ilyen módon tud válaszolni a ma emberének azokra a szívet szorongató kérdéseire, melyeket benne felismerni vél. Szó van itt az Isten újbóli felfedezéséről az Ő transzcendens valóságában, aki végtelen Lélek – amint azt Jézus a szamariai asszonynak tudtára adta –, akit „lélekben és igazságban” kell imádnunk. Szó van a reményről, hogy megtaláljuk benne a szeretetnek és az erőnek a titkát, amely elvezet az „új teremtményhez”, megtaláljuk valójában azt, aki életet ad.

Az Egyház arra küldetett, hogy ilyen módon hirdesse a Szentlelket, amikor az emberiség családjával együtt a Krisztus születése utáni második évezred végéhez közeledik. Annak tudatában, hogy „ég és föld elmúlnak”, különös jelentőséget kapnak azok a szavak, „amelyek el nem múlnak”. Ezeket a szavakat Jézus a Szentlélekről mondta, aki „az örök életre szökellő víz” kimeríthetetlen forrása, aki igazság és megszentelő kegyelem. Az Egyház ezekről a kijelentésekről akar elmélkedni, ezekre a szavakra akarja terelni a hívek és minden ember figyelmét, hogy így készüljenek arra a nagy jubileumra, amely átvezet a második évezredből a kereszténység harmadik évezredébe.

2.3. LITURGIKUS NÉZŐPONT

2.3.1. AZ EVANGÉLIUMI SZAKASZ KAPCSOLÓDÁSI PONTJAI A SZENTMISE SZERTARTÁSÁNAK EGYÉB SZÖVEGEIVEL

Az *evangéliumi szakasz* (Mt 24,37-44) az eljövendő ítéletet, s ehhez kötődően az ébrenlét, a virrasztás fontosságát emeli ki, a folyamatos készenlétet az Úr érkezésére. A parúzia-várás advent alaptónusa a december 16-ig tartó első szakaszában (vö. Éneklő Egyház, nr. 13). Ez a gall hagyományhoz köthető, ami kiemelt bűnbánati-készületi időnek tekintette adventet. A megtestesülés, születés „adventje” a római hagyományban erősebb, s napjainkban a december 17–24. időszakban kerül előtérbe. Ez magyarázza az ószövetségi olvasmányok kiválasztását is, a két fő tengely mentén.

Az utolsó idők közeledtét hirdeti az *olvasmány* is (Iz 2,1-5): „Az utolsó időkben az Úr házának hegye szilárdan áll majd” (Iz 2,2). Az ítélet itt is megjelenik: az Úr szolgáltat majd igazságot. Ugyanakkor az olvasmány kiegészíti, és némileg ellensúlyozza, reménnyel tölti meg az evangéliumi szakasz figyelmeztető sorait. Az izajási prófécia ugyanis az eljövendő idők békéjét mutatja be, melyben nem lesz többé háborúskodás, s az Úr világossága fog győzedelmeskedni. Ezt a békét tükrözi a válaszos zsoltár szövege is (Zsolt 121,1-2.3-4a.4b-5.6-7.8-9 7b. tónus). Szintén a reményt és a bizalmat fejezi ki a kezdőének a Zsoltárok könyvéből (Zsolt 24,1-3): „hiszen aki benned bíz, meg nem szégyenül”.

Az evangéliummal nagymértékben egybecseng a *szentlecke* üzenete (Róm 13,11-14): a rómaiakhoz írt levél arra buzdít, „itt az óra, hogy fölbredjünk álunkból!” (Róm 13,11). Ezt a mondanivalót erősíti az evangélium felszólítása: „Virrasszatok tehát, mert nem tudhatjátok, mely napon jön el a ti Uratok!” (Mt 24,42), illetve „Legyetek tehát ti is készen,

mert az Emberfia abban az órában jön el, amikor nem is gondoljátok” (Mt 24,44). A szentlecke hozzáteszi azt is, hogy „éljünk becsületesen”, testi fegyelemben, s nem a bűnös vágyak szerint (Róm 13,13). Ezzel gyakorlati útmutatással egészíti ki az evangélium figyelmeztetését.

A *kezdő könyörgés* szintén az evangélium üzenetéhez – a készülés és a közelgő ítélet gondolatához – kapcsolódik: „Mindenható, örök Isten, önts híveid szívébe szent elhatározást, hogy jótettekkel siessünk a közelgő Krisztus elé, ő pedig egykor jobbjára állítson minket országában, és mindnyájan együtt örvendjünk a boldog örökkévalóságban”. A mennybéli jutalom vágyának ad hangot a felajánló könyörgés („...hogy buzgó lélekkel bemutatott áldozatunk nyerjen örök jutalmat a mennyben”).

Az *egyetemes könyörgések* közül az első és az ötödik kifejezetten kapcsolódik az evangéliumhoz – mindkettő a számadás napjához kötődik: „Add Urunk, hogy mindig készen legyünk eljöveteled napjára!”, illetve „Irgalmazz, Urunk mindazoknak, akiket készületlenül ért a számadásra hívó szavad!”. Az I. adventi prefáció szavai szintén az Úr közeledtét jelzik, a második eljövétel napját: „amikor dicsőséges fényben újra eljön...”.

Az adventben adható *ünnepélyes áldás* pedig összefoglalja a szentmisén elhangzottakat, megemlítve a Megváltó testben való eljövetelét, s – ahogyan az evangélium is – második eljövételre, és az ezt megelőző készenléti állapotra, a hitben való állhatatosságra irányítja a figyelmet: „A mindenható és irgalmas Isten, akinek egyszülött Fiáról hittel valljátok, hogy eljött közénk, és várjátok, hogy újra eljön az idők végén, szenteljen meg titeket eljövételének fényességével, és árassza rátok gazdagon áldását!

H.: Ámen.

Adja meg nektek, hogy a földi élet küzdelmei között állhatatosak maradjatok a hitben, örvendezők a reménységben és tevékenyek a szeretetben.

H.: Ámen.

Ti, akik most Megváltónk test szerinti eljövételének szívből örvendeztek, dicsőséges második eljövetele idején nyerjétek el tőle

az örök élet bőséges jutalmát!

H.: Ámen.

Áldjon meg benneteket a mindenható Isten: az Atya, a Fiú † és a Szentlélek.

H.: Ámen.”

2.3.2. LITURGIKUS ÉNEKEK

ÉNEKLŐ EGYHÁZ

Harmatozzatok egek (504)

<http://nepenektar.hu/idoszak/advent/liturgia/2/intr/38/harmatozzatok-egек-rorate-caeli>

Ébredj ember (7)

https://www.youtube.com/watch?v=uMkYfAKkf_o

GITÁROS ÉNEKEK

Ébredj, ember, mély álmodból

<https://www.youtube.com/watch?v=jWKYTFu2W1Q>

Virrassz még (Taize)

<https://www.youtube.com/watch?v=y09C-UiCL6s>

Marco Frisina: Maranatha

<https://www.youtube.com/watch?v=qAU6bv8P8tU>

2.4. PEDAGÓGIAI NÉZŐPONT

2.4.1. EVANGÉLIUM TÉMÁJÁT FELDOLGOZÓ IRODALMI MŰVEK

Túrmezei Erzsébet: Krisztusra várunk

Nem tudjuk, mi jön, titok a holnap.
Némák a titkok, nem válaszolnak.
Rejtő ködükbe szemünk nem láthat...
De elültetjük kis almafánkat,
Bízva, hogy kihajt,
Gyümölcsöt terem,
Titok a jövő.
Sürget a jelen.

Nem tudjuk, mi jön, titok a holnap.
Némák a titkok, nem válaszolnak.
De a ma int, hogy híven szolgáljunk,
Mert tudjuk, ki jön:
Krisztusra várunk!

Ha hirtelen jön, ha észrevétlen,
Munkánkban leljen, ne resten, tétlen!
Testvérek terhét vállalja vállunk!
Mert tudjuk, ki jön:
Krisztusra várunk!

R. Lukátsi Vilma: Végtelen Adventek

Majd, ha elmúlik az ünnep, a karácsony,
 S elalszik a gyertya a zöld fenyőágon...
 Vajon... kialszik-e a fény a szemedben?
 Ádventi nép! Vársz-e, élsz-e reményedben?
 A Messiás eljött, de nem úgy mint várták,
 Nem fogadták be Őt, tagadták, utálták,
 Hiszen királyt vártak, hatalmi jelt, pálcát,
 Megakarták mérni Isten igazságát,
 És nem értették Isten Golgotáját...
 És nem értették meg Isten Történelmét.
 És nem értették meg Irgalmát, kegyelmét.
 Azt, hogy az öröktől fogva élő Ige
 Alázatosan jött le szolgálni ide.
 S végigjárta minden lépését az útnak...
 A próféciák is mind-mind ide futnak -
 - De itt van kezdete már a másik útnak.
 Később megértették, s szerte a világon,
 Évente új várás indul, új karácsony.
 Aztán... ahogy elmúlt a várásnak vége,
 Indulunk ismét a köznapok elébe...
 A Messiás eljön, de nem úgy, mint várják,
 De aki megéri Isten Golgotáját,
 Annak ádventje nem „karácsonyi ádvent.”
 Mert tudja, visszajő onnan, ahová ment!
 És amikor zsendül a fügefa virág:
 A KEGYELEM betelt, s eljő az IGAZSÁG!
 Ádventi nép! Ma már az örömhír csendül,
 Emeld fel szemedet: a fügefa zsendül.
 Vedd füledbe szavát, ígéretét zengőn;
 Várd igaz ádventtel: eljön, eljön, eljön!

2.5. KÉRDÉSEK AZ EVANGÉLIUMHOZ

- milyen virrasztásra hív Jézus?
- mi gátol meg abban, hogy készen tudjak állni?
- volt-e már olyan esemény az életemben, amikor a gondok, problémák, munka, stb. elszakított az Istentől, és mint vízözön elsodort engem?
- hogyan dolgozzak Isten királyságáért úgy, hogy a munkák sokaságában ne feledkezzek meg magáról a Királyról?
- mit tehetek meg még azért, hogy a lelkemet mindig éberem tartsam?
- hogyan lehet a virrasztás igazán gyümölcsöző?

3. ORATIO – IMÁDSÁG

A szentmise első könyörgése

Mindenható, örök Isten, önts híveid szívébe szent elhatározást, hogy jótettekkel siessünk a közelgő Krisztus elé, ő pedig egykor jobbjára állítson minket országában, és mindnyájan együtt örvendjünk a boldog örökkévalóságban. Aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen.

Sarutlan Kármelita Nővérek imádsága

Uram, Te nem találod örömet az ember félelmében és könnyeiben, hiszen úgy alkottad Ádámot, hogy bukása előtt nem is ismerte ezeket, az idők végén pedig magad törölsz le minden könnyet. Most mégis kérlek, adj nekem Téged féltő, virrasztó szívet és üdvös könnyeket, melyek előkészítik az utat feléd. Add, hogy istenfélelmem és bánkódásom által építsek bárkát, és azok közé tartozhassam, akiket egykor magad mellé felveszel, és sokakat vigyek magammal. Ámen.

4. CONTEMPLATIO – SZEMLÉLŐDÉS

Virrasszatok, mert nem tudjátok, mikor érkezik az Úr! (Mt 24, 37-44)

(Fotó: pixabay)

5. CONDIVISIO – MEGOSZTÁS

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- az Úr Jézus biztosan el fog jönni dicsőségesen. Ez az Ő eljövetele viszonyítási pontja életemnek, amely alapján rendezhetem életemet, tevékenységemet.
- remélhetjük, hogy minket is fel fognak venni.
- Jézus Krisztus ad motivációt, amiért érdemes készenlétben állni mindig, és úgy fogadni az Ő eljövetelét.
- virraszthatok még, és folyamatosan készülhetek a Mindenség Urának eljövetelére.
- Jézus figyelmeztet az éberségre, ebből az éberségből érzem az ő szeretetét irántam, mert nem akarja, hogy elveszek.
- a mennyek országa már megkezdődött.

6. ACTIO – TETTEKRE VÁLTÁS

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- amit teszek, azt vállalni tudjam mindig az Úr előtt, aki bármikor megérkezhet az életembe, élethelyzetembe.
- mindig próbáljak meg készen állni, nem megfélekedni arról, hogy találkozni fogunk az Úrral.
- minél fegyelmesebb lelki életet éljek: az imádság rendszeres beépítése a napokba, rendszeres gyónás és lelki vezetés, és hagyni, hogy a csöndben tudjon szólni Isten.
- éber legyek, hogy a mindennapok forгатagában ne hagyjam elveszni az advent feltöltő és előkészítő időszakát.
- több időt szánjak az imádságra, az Úrral töltött időre és a hitem elmélyítésére.
- maradjak mindig alázatos.

IMPRESSZUM

A *Lectio divina segédanyag* kiadványok elsődleges célja, hogy az imádságos bibliaolvasáshoz támpontokat adjanak. A segédanyagok felépítése a *lectio divina* módszer szerinti felosztást követi, egy kötetbe gyűjtve össze a bibliai szöveg megismerését segítő dokumentumok egy válogatását az evangéliumok római katolikus liturgia szerinti szakaszaihoz.

Lectio divina segédanyag, Advent 1. vasárnap („A” év)

Borítófotó © Pixabay

A Biblia szövegének fordításait a következő forrásokból vettük át:

- liturgikus szöveg: igenaptar.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 18.)
- a görög szöveget az SBLGNT (utolsó letöltés 2020. május 11.)
- latin fordítás: Vatikán online archívuma (utolsó letöltés 2020. május 14.)
- további magyar fordítások: szentiras.hu (utolsó letöltés 2020. május 12.)

Origenész gondolatait a Catena Aurea német nyelvű kiadása alapján Hegyi László fordította

Katolikus Egyház Katekizmusa: archiv.katolikus.hu/kek (utolsó letöltés 2020. május 15.)

Pápai gondolatok: regi.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 14.)

Túrmezei Erzsébet: Krisztusra várunk –

https://versekeszenek.blog.hu/2010/11/19/turmezei_ersebet_krisztusra_varunk

R. Lukátsi Vilma: Végtelen Adventek – <http://versek-gondolatok.blogspot.com/2010/12/r-lukatsi-vilma-vegtelen-adventek.html>

A *Lectio divina segédanyag* összeállításában a lectio divina munkacsoport működött közre, melynek vezetője Nyúl Viktor, egykori és jelenlegi tagjai pedig: Asztalos Gábor Tamás, Asztalos Livia, Csonka Laura, Endrédi Melinda, Geiszelhardt Sára, Görföl Tibor, Haász Rebeka Anna, Fazekas Zsófia, Hegyi László, Járai Ferenc, Máté Mária Magdolna Teréz nővér, Mohay Réka, Molnár Dzszenifer, Nyúlné Révfalvi Ildikó, Paál Ágnes, Rácz Dávid, Rácz Édua Anna, Révai László, Roszkopf Rita, Sárszegi Judit, Szabóné Nagy Katalin, Szily Boglárka, Vermes Nikolett, Zimonyi Géza.

Ezen kiadvány tartalma szerzői jogi védelem alatt áll. A szerzői jogok tulajdonosai a fentebb említett esetekben az ott megjelölt jogtulajdonosok, külön meg nem jelölt esetekben a Pécsi Egyházmegye. Hitbuzgalmi és lelkipásztori célra a kiadvány anyaga szabadon felhasználható.

Kiadja a Pécsi Egyházmegye, 2020

7621 Pécs, Dóm tér 2.

E-levelcím: lectio.divina@pecs.egyhazmegye.hu

Honlap: lectiodivina.hu